

Сарајево, 15.08.2022. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 08.08.2022. – 12.08.2022.**

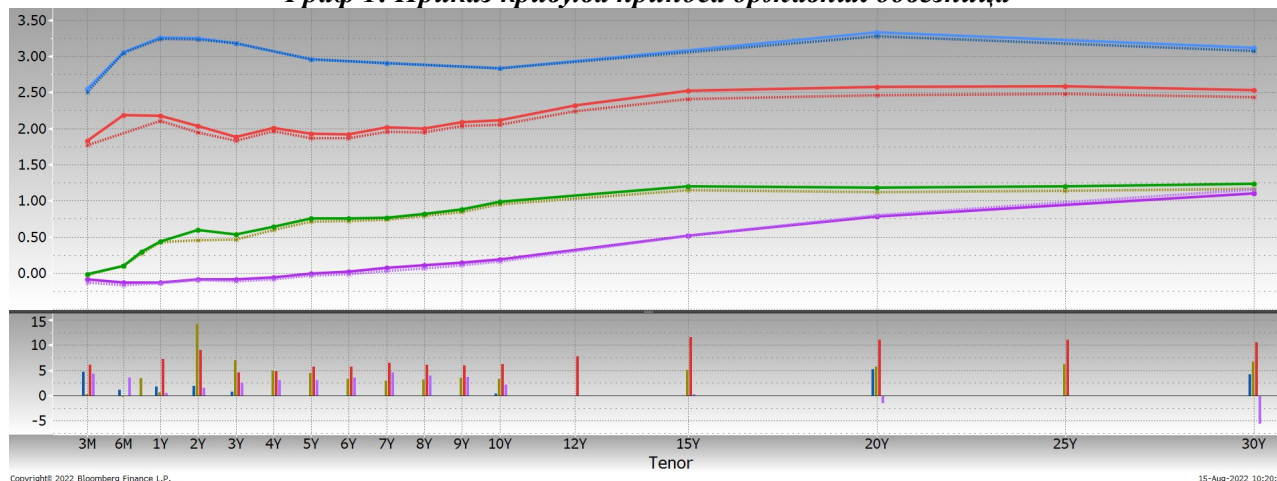
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	5.8.22	-	12.8.22		5.8.22	-	12.8.22		5.8.22	-	12.8.22		5.8.22	-	12.8.22	
2 године	0,48	-	0,61	↗	3,23	-	3,24	↗	1,97	-	2,05	↗	-0,10	-	-0,08	↗
5 година	0,71	-	0,76	↗	2,96	-	2,96	→	1,87	-	1,93	↗	-0,03	-	0,00	↗
10 година	0,96	-	0,99	↗	2,83	-	2,83	→	2,05	-	2,11	↗	0,17	-	0,19	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	5.8.22	-	12.8.22	
3 мјесеца	0,011	-	0,019	↗
6 мјесеца	0,099	-	0,096	↘
1 година	0,459	-	0,453	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 12.08.2022. године (пуне линије) и 05.08.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница сигурнијих чланица еврозоне су повећани током протекле седмице, при чему је раст код њемачких обвезница износио између 3 и 13 базних поена (највећи раст је забиљежен на предњем дијелу криве), док су приноси италијанских обвезница забиљежили раст од 5 до 7 базних поена. Упркос расту приноса на седмичном нивоу и протекла седмица је била обиљежена волатилним дневним промјенама приноса, а највећи утицај на кретање истих имали су објављени подаци о кретању инфлације у САД. Агенција за додјелу кредитног рејтинга Moody's смањила је изгледе рејтинга Италије (Баа3) са стабилан на негативан, што је на почетку седмице утицало на раст приноса обвезница ове чланице еврозоне, али је након тога дошло до корекције, па је на седмичном нивоу забиљежен мањи раст приноса ових обвезница у поређењу са осталим обвезницама овог региона. Према калкулацијама Financial Timesa, које су урађене према објављеним подацима, ЕЦБ је у периоду између јуна и јула убризгала 17 милијарди EUR у обвезнице Италије, Шпаније и Грчке, док је истовремено смањила удио за мало већи износ у обвезницама Немачке, Холандије и Француске.

HSBC је објавио да очекује да ће ЕЦБ зауставити циклус повећања каматних стопа до краја текуће године, јер очекује да ће у првом кварталу наредне године економија запасти у рецесију, па ће ефекти исте, заједно са успорењем цјеновних притисака зауставити додатно поопштравање монетарне политике. Наредно повећање каматних стопа у септембру очекује се да ће износити 50 базних поена, уз могућност да буде и веће (75 базних поена), што би требало да буде праћено са још 2 повећања по 25 базних поена на сједницама ЕЦБ у октобру и децембру. У ранијим прогнозама HSBC је предвиђао да ће повећања каматних стопа ЕЦБ бити настављена до марта 2023. године.

Премијер Њемачке Sholz је обећао више финансијске помоћи становништву због енергетске кризе, те је изјавио да су садашњи планови задуживања довољни за плаћање новог финансијског пакета помоћи који је тренутно у фази расправе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	АВГ	-29,0	-25,2	-26,4
2.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г)	ЈУН	1,2%	2,4%	1,6%
3.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	ЈУН	-	4,6%	9,6%
4.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	ЈУН	-	8,9%	5,2%
5.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г)	ЈУН	-	22,7%	6,5%
6.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	ЈУН	-	29,7%	34,6%
7.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	ЈУН	-	6,2%	9,9%
8.	Биланс текућег рачуна – Њемачка (у милијардама EUR)	ЈУН	-	16,2	-0,4
9.	Трговински биланс – Италија (у милионима EUR)	ЈУН	-	-2.166	-62
10.	Трговински биланс – Португал (у милијардама EUR)	ЈУН	-	-2,52	-2,38
11.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	ЈУЛ	8,5%	8,5%	8,2%
12.	Стопа инфлације – Француска (финал.)	ЈУЛ	6,8%	6,8%	6,5%
13.	Стопа инфлације – Шпанија (финал.)	ЈУЛ	10,8%	10,7%	10,0%
14.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	ЈУЛ	8,4%	8,4%	8,5%
15.	Стопа инфлације – Ирска	ЈУЛ	-	9,6%	9,6%
16.	Стопа инфлације – Португал (финал.)	ЈУЛ	9,4%	9,4%	9,0%
17.	ILO стопа незап. – Француска (квартално)	II квартал	7,3%	7,4%	7,3%
18.	Стопа незапослености – Португал (квартално)	II квартал	-	5,7%	5,9%
19.	Стопа незапослености – Грчка	ЈУН	-	12,1%	12,5%

САД

Приноси на америчке државне обвезнице током протекле седмице нису забиљежили значајније промјене. Фокус инвеститора је био на објављивању податка о стопи инфлације, која је током јула повећана за 8,5% на годишњем нивоу (испод очекиваних 8,7%), што је мањи ниво раста од претходног (9,1%). Ипак, неколико званичника Феда је истакло да је прерано прогласити побједу у борби против високе инфлације. Предсједник Феда из St. Louisa Bullard је изјавио да ће Фед бити спреман да задржи каматне стопе на вишим нивоима дужи временски период уколико инфлација настави да „изненађује“. Предсједник Феда из Чикага Еванс је изјавио да су подаци о инфлацији први позитивни у посљедње вријеме, те је истакао да је и даље висока инфлација неприхватљива и да очекује даљи раст каматних стопа у овој и наредној години. Према његовом мишљењу, очекује се да ће темељна инфлација бити близу нивоа од 2,5% наредне године. Еванс је, такође, исказао оптимизам о питању јачања економије, те је нагласио да је тржиште рада и даље снажно.

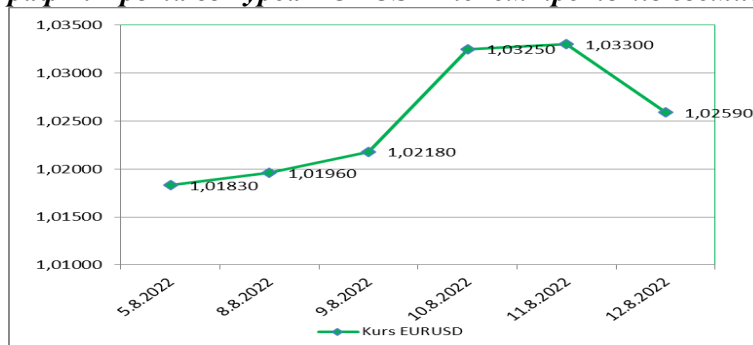
Према резултатима истраживања Bloomberga за август, економски аналитичари прогнозирају да ће економија у САД у текућој години забиљежити експанзију по стопи од 1,6%, док се за 2023. и 2024. годину прогнозирају стопе од 1,1% и 1,7%, респективно. Прогнозирана стопа инфлације за текућу годину је повећана на 8,1% са претходно прогнозираних 7,9%, док је за наредну годину повећана на 3,8% (претходно прогнозирано 3,5%). Већина анкетираних економиста очекује да ће Фед повећати референтну каматну стопу за 50 базних поена на септембарској сједници, док вјероватноћа рецесије у наредних 12 мјесеци износи 49%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (Г/Г) ЈУЛ	8,7%	8,5%	9,1%
2.	Буџетски салдо (у млрд USD) ЈУЛ	-175,0	-211,1	-88,8
3.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) ЈУЛ	10,4%	9,8%	11,3%
4.	Индекс цијена увезених добара (Г/Г) ЈУЛ	9,4%	8,8%	10,7%
5.	Индекс цијена извезених добара (Г/Г) ЈУЛ	-	13,1%	18,1%
6.	Број захтјева за хипотекарне кредите 5. АВГ	-	0,2%	1,2%
7.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 6. АВГ	265.000	262.000	248.000
8.	Индекс повјерења – Ун. Мичиген Р АВГ	52,5	55,1	51,5

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,0183 на ниво од 1,0259.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Вицегувернер BoE Ramsden је изјавио да ће BoE морати још више повећати каматне стопе у односу на њихов тренутни максимум, највећи у последњих 14 година, како би се изборили са инфлаторним притисцима. Ramsden сматра да се ширење инфлације сада очитује у расту плата, као и плановима цијена компанија, што је првобитно покренуто поновним отварањем глобалне економије након Ковид19, али и сукобом Русија – Украјина. Очекује се да се инфлација врати на циљани ниво од 2% са садашњих 9% и пројектованих 13% за октобар, оног момента када економија утоне у рецесију, а трошкови позамљивања се повећају. BoE ће наставити са продајама обвезница чак и уколико званичници евентуално донесу одлуку да сниже каматну стопу. BoE је прошле седмице саопштила да ће бити „висока граница“ за промјену тајминга ових продаја, што би могло бити већ у септембру.

Гувернер BoE Bailey је изјавио да би слабљење независности регулатора угрозило реформе Велике Британије у финансијској индустрији, чиме је одбио приједлоге који долазе од Liz Truss која би могла бити нови премијер Велике Британије. Влада којом тренутно управља Конзервативна партија је током прошлог мјесеца предложила низ реформи како би се повећала привлачност Лондона за глобалне инвеститоре након Брежита, те повећале инвестиције у осигурање и инфраструктуру с циљем регулације неке крипто активе. Financial Times је објавио да ће Liz Truss дати нова овлашћења за законе, чиме ће министрима омогућити да надјачају финансијске регулаторе, попут BoE, уколико се такве одлуке сматрају јавним интересом. Bailey је истакао да је регулаторна независност важна, не само што од тога зависи међународни положај, а самим тим и конкурентност финансијског сектора Велике Британије, чији је циљ да се реформе унаприједи. Bailey, такође, сматра да би оно што би ослабило независност регулатора угрозило циљеве реформи.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) Р II квартал	-0,2%	-0,1%	0,8%
2.	Лична потрошња (Q/Q) Р II квартал	0,0%	-0,2%	0,6%
3.	Потрошња Владе (Q/Q) Р II квартал	-0,1%	-2,9%	-1,3%
4.	Извоз (Q/Q) Р II квартал	5,3%	2,4%	-4,4%
5.	Увоз (Q/Q) Р II квартал	0,4%	-1,5%	10,4%
6.	Грађевински сектор (Г/Г) ЈУН	3,2%	4,1%	4,9%
7.	Укупне пословне инвестиције (Q/Q) Р II квартал	1,2%	3,8%	-0,6%
8.	Индустријска производња (Г/Г) ЈУН	1,6%	2,4%	4,8%
9.	Прерађивачки сектор (Г/Г) ЈУН	0,8%	1,3%	2,6%
10.	Услужни сектор (М/М) ЈУН	-1,0%	-0,5%	0,2%
11.	Трговински биланс (у млрд GBP) ЈУН	-22,300	-22,847	-20,666

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио благи раст са нивоа од 0,84346 на ниво од 0,84543, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,2073 на ниво од 1,2138.

ЈАПАН

Јапански премијер Кишида је у петак изјавио да ће издати наредбу Влади да осмисли додатне мјере како би ублажили ударе растућих цијена енергије и хране. Наредба ће бити издата на панел састанку Владе, на којем ће се расправљати о мјерама помоћи трговцима на мало и домаћинствима да се изборе са растућим животним трошковима. Према његовим ријечима, фокус ће бити на растућим цијенама енергије и хране, које чине највећи дио недавног раста инфлације. Суочавање са растућим трошковима постало је један од главних приоритета Кишидове политике, како би подржали потрошњу и осигурали да се економија Јапана трајно опорави од штете коју је нанијела пандемија. Иако је инфлација далеко нижа него у осталим развијеним земљама, стопа инфлације је премашила циљани ниво од 2% три мјесеца узастопно, углавном због растућих трошкова горива и глобалних сировина. Кишида је, такође, изјавио да је Влада спремна да предузме даље мјере, уколико инфлација настави да расте, што сугерише да би крајем године могао да буде састављен додатни буџет како би се ублажио додатни удар на економију.

Реконструкција кабинета премијера Јапана која је у току седмице извршена није имала значајне последице по финансијско тржиште, јер су урађене минорне или безначајне промјене у политици, посебно код ВоЈ, док је у дијелу јавних финансија министар Сузуки задржао своју позицију. Измјене су наступиле у моменту када је подршка премијеру Кишида смањена, а услед све већег одговора на везе владајуће странке с контраверзном групом, Црквом уједињења, након атентата на бившег премијера Абеа.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Текући биланс (у милијардама JPY) ЈУН	-706,2	-132,4	128,4
2.	Трговински биланс (у милијардама JPY) ЈУН	-985,9	1.114,0	1.951,2
3.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) ЈУЛ	3,3%	3,4%	3,3%
4.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) ЈУЛ	3,0%	3,0%	3,0%
5.	Поруџбина машинских алата (Г/Г) прелим. ЈУЛ	-	5,5%	17,1%
6.	Индекс произвођачких цијена услужног сектора (Г/Г) ЈУЛ	8,4%	8,6%	9,4%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 137,51 на ниво од 136,88. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 135,01 на ниво од 133,42.

НАФТА И ЗЛАТО

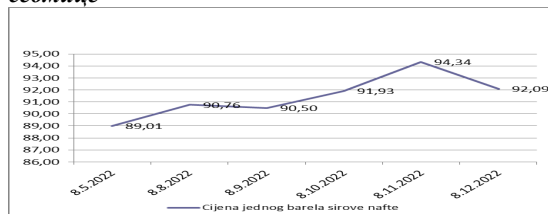
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 89,01 USD (87,41 EUR).

Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију раста до четвртка, док је у петак забиљежен пад. Почетком седмице појачана је забринутост да би могло доћи до слабљења тражње за нафтом услед тмурнијих економских очекивања, која надјачавају позитивне податке о трговини у Кини, као и добре податке са тржишта рада у САД. Током уторка и сриједице цијена није биљежила значајне промјене. У овом периоду објављене су вијести да је од 4. августа обустављен рад нафтовода Јужна дружба који креће из Русије и иде према Мађарској, Чешкој и Словачкој због неизвјесности око плаћања транзитних накнада. Ипак, објављене су и вијести да се очекује да ће поновно успостављање руских токова нафте након прекида нафтовода Јужна дружба бити обновљено за неколико дана. Седмични извјештај ЕИА је показао да је америчка производња сирове нафте порасла на највиши ниво од априла 2020. на 12,2 милиона барела дневно. Њемачки канцелар Шолц је изјавио да постоји напредак у преговорима Г7 о међународној имплементацији ограничења увоза руске нафте. Трговци помно прате кретање цијене нафте која је пала за скоро 30 USD у односу на јунски врхунац, а такав тренд доприноси нижој инфлацији.

Цијена нафте је током трговања у петак забиљежила пад под утицајем забринутости за тражњу за нафтом од стране Кине, као и под утицајем већих изгледа раста понуде нафте из Ирана.

Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је, ипак, забиљежила раст од 3,46%. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте износила је 92,09 USD (89,77 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.775,50 USD (EUR 1.743,59).

Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију раста, углавном због података о инфлацији у САД који су објављени средином седмице. Почетком седмице цијена овог племенитог метала је повећана након пада приноса на државне обвезнице САД и раста акцијских индекса, а инвеститори су ишчекивали податке о инфлацији у САД. Фокус инвеститора је био на овим подацима јер од истих зависи даљи ток монетарне политике Феда, односно повећање референтне каматне стопе. Након што су објављени подаци за инфлацију, која је била нижа него што се очекивало, USD је депрецирао, што је дало подршку расту цијене злата. У четвртак је забиљежен пад цијене злата под утицајима кретања USD, инфлације и изјава званичника Феда. У сваком случају, злато је током протекле седмице углавном имало тенденцију раста због слабије инфлације, која утиче на то да Фед буде мање агресиван у повећању референтне каматне стопе. С друге стране, Народна банка Кине је неочекивано снизила своју референтну каматну стопу јер је појачала подршку економији оптерећеној блокадом вируса и продубљивањем имовинске кризе. Златом се у петак трговало у веома узаном распону, а забиљежен је раст, упркос апрецијацији долара.

Током протекле седмице цијена злата је повећана за око 1,52% у односу на седмицу раније углавном под утицајем података за инфлацију у САД. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.802,40 USD (EUR 1.756,90).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

